

วารสารวิชาการ กับเสรีภาพทางวิชาการ

ชูศักดิ์ ภัทรกุลวณิช

วารสารวิชาการในปัจจุบัน

- ▶ ปรากฏการณ์อุตสาหกรรมวารสารวิชาการ
- ▶ Junk journals? เป็นขยะอยู่ในไซเบอร์สเปซ
- ▶ Predatory journals?
- ▶ วารสารที่ไม่เป็นวารสาร ไม่ได้มีไว้ให้อ่าน มีไว้ให้ค้นมากกว่า
- ▶ มีแต่คนเขียน ไม่มีคนอ่าน

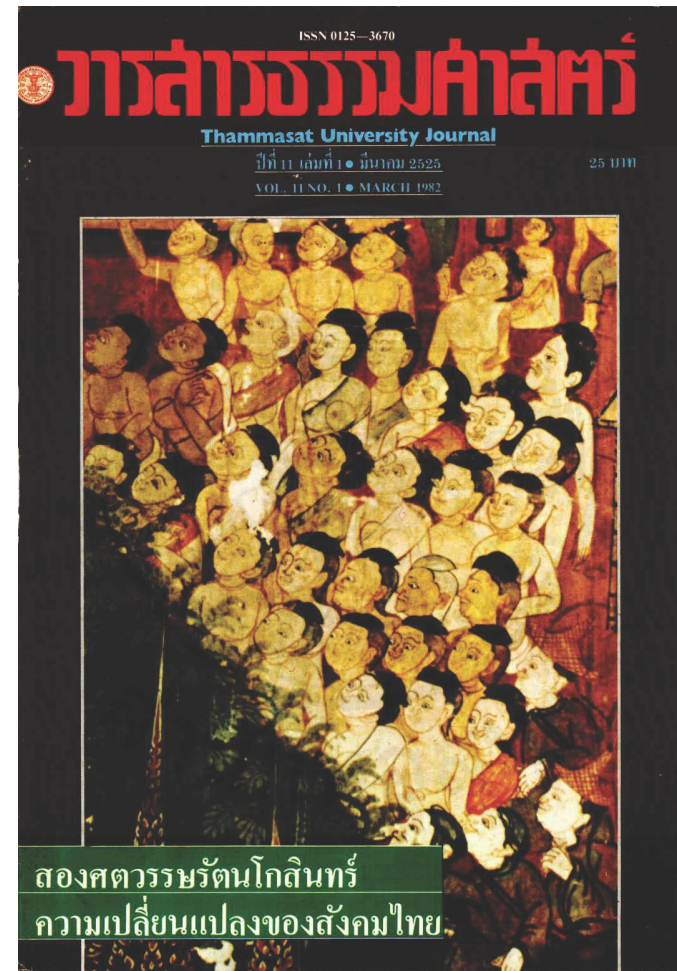
เรามาถึงจุดนี้ได้อย่างไร

- ▶ ก่อน 14 ตุลาคม 2516
- ▶ หลัง 6 ตุลาคม 2519
- ▶ หลังรัฐประหาร 2549

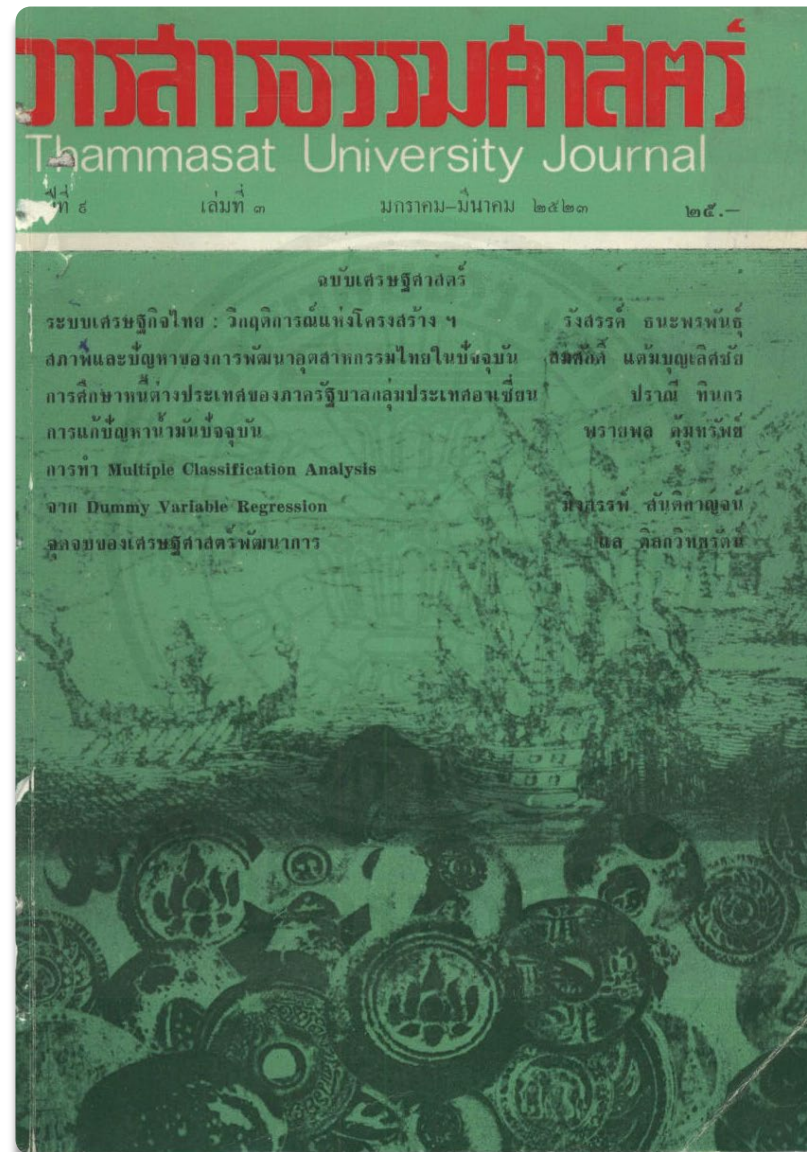
ก่อน 14 ตุลาคม 2516
วิชาการ และ
การเมือง
เวทีของนักวิชาการ
ปัญญาชนสาธารณะ

หลัง 6 ตุลาคม 2519
วิชาการ-ล่าลง
เวทีของบรรณาธิการ

บรรณาธิการพิเศษ
รังสรรค์ ธนะพรพันธุ์
ชาญวิทย์ เกษตรศิริ
“ระบบเศรษฐกิจไทย
วิกฤติการณ์แห่งโครงสร้าง”
รังสรรค์ ธนะพรพันธุ์

บรรณาธิการ ชาญวิทย์ เกษตรศิริ “วัฒนธรรมกระแอมพีกับ วรรณกรรมต้น รัตนโกสินทร์” นิธิ เอียวศรีวงศ์

คณะบรรณาธิการ
วังสรรค์ ธนะพรพันธุ์
สุธินี สุขตระกูล
ศันสนีย์ คันทิริท
ศรีทับทิม พาณิชพันธ์
ไชยันต์ รัชชกุล
วรรณิ์ สาราญเวทย์
กิตติศักดิ์ ปรกติ
ฉันทลักษณ์ ณ ป้อมเพชร์
สุรินทร์ พิศสุวรรณ

บรรณาธิการ
ชาญวิทย์ เกษตรศิริ

ผู้ช่วยบรรณาธิการ
เฉลิมเกียรติ ผิวฉวน

ผู้จัดการ
ประนอม ไชวินวิวัฒน์

กองจัดการ
อรสา วีระประคิษฐ์
นิยงศา ชุนหวงค์
สุภาภรณ์ จวัลพัฒน์
สุนทรี อาสะไวย์
ศิริพันธ์ สิงห์ศิริ
สุวสิ มุลดาว
ศุภลักษณ์ เลิศแก้วศรี
เกียรียงศักดิ์ เชษฐพัฒน์ดิช

สารธรรมศาสตร์เป็นวารสารทางวิชาการของมหาวิทยาลัย
ศาสตร์ มีวัตถุประสงค์เพื่อเผยแพร่ศิลปวิชาการความรู้
ความคิดเห็นใหม่ ๆ ในแขนงวิชาที่เปิดสอนในมหาวิทยาลัย
ศาสตร์ ส่งเสริมให้อาจารย์และผู้ที่ทรงคุณวุฒิได้เสนอผล
ทางวิชาการ และเพื่อให้เป็นเอกสารอ่านประกอบการศึกษา
ระดับอุดมศึกษา

นามและชื่อคิดเห็นในวารสารธรรมศาสตร์ฉบับนี้เป็น
ผู้เขียนแต่ละท่าน มิใช่ความรับผิดชอบของคณะบรร
ณาธิการ ผู้ประสงค์จะนำข้อความใด ๆ ไปพิมพ์เผยแพร่ต่อไป
ได้รับอนุญาตจากผู้เขียนตามกฎหมายว่าด้วยลิขสิทธิ์
จึงให้ทางวารสารทราบตามวิธีปฏิบัติ

 สารธรรมศาสตร์	
ปีที่ 11 เล่มที่ 1 มีนาคม 2525	
สองศตวรรษรัตนโกสินทร์ : ปาฐกถา ม.ร.ว. คึกฤทธิ์ ปราโมช	6
การสร้างบ้านแปลงเมืองรัตนโกสินทร์ บุปผานาญ สุวรรณมาศ วิจารณ์ : นิธิ หิญาธิระนันท์, พัฒนมาศ พิชาติกุล	18
การเกิดและการขยายชุมชนกรุงเทพฯ กนก วงษ์ตระหง่าน วิจารณ์ : เกวิกเกียรติ พิพัฒน์เสวีธรรม, อารักษ์ จันทร์เจริญสุข	46
วัฒนธรรมกระแอมพีกับวรรณกรรมต้นรัตนโกสินทร์ นิธิ เอียวศรีวงศ์ วิจารณ์ : ขวัญจิต อัครวาจุมิขัย, สมพันธ์ เลขะพันธ์ ฉัตรทิพย์ นาถสุภา, เจตนา นาควิษระ	70
อดีต ปัจจุบันและอนาคตนวนิยายไทย : ข้อเสนอแนะประการ ตรีศิตไป บุญขจร วิจารณ์ : ชัยสิริ สมทวนิช, อวยพร พานิช, สุชาติ สวัสดิ์ศรี เจตนา นาควิษระ, สุจิตต์ วงษ์เทศ	88
การเปลี่ยนแปลงของสังคมชนบทภาคกลาง 2503-2523 วิทยากร เขียงกุล วิจารณ์ : แด ดิลกวิทยรัตน์, รั้งสรรค์ ธนะพรพันธุ์	116
วิวัฒนาการของชนชั้นแรงงานไทย สมเกียรติ วันทะนะ วิจารณ์ : นิพนธ์ พ่วงพงศกร, ฉลาตชาย รมิตานนท์	140
บทความปริทัศน์	
พจนกประวัติศาสตร์ไทยอาหม ฉัตรทิพย์ นาถสุภา	180
วิกฤตการณ์ทางเอกลักษณ์ เฉลิมเกียรติ ผิวฉวน	190
วิจารณ์หนังสือ (ดูสารบัญหน้า 4)	202

วารสารธรรมศาสตร์ กันยายน 2528

บรรณาธิการ เฉลิมเกียรติ พิวนวล “อ่านงานฟูโก้” ธเนศ วงศ์ยานนาวา

คณะบรรณาธิการ

เจดีย์ศักดิ์ แสงสิงแก้ว
แก้วสรร อติโพธิ
วรพงษ์ วิรุฬคพิชญ์
ชัยวัฒน์ บุณาค
สมเพธิน เกษมรัตนสันติ
จิรัตน์ สังข์แก้ว
ม.ล. รติชวีภา บุญรัตนพันธุ์

บรรณาธิการ

เฉลิมเกียรติ พิวนวล

ผู้ช่วยบรรณาธิการ

บุญเรือง ชื่นสุวัฒน์

ผู้จัดการ

วรรณีย์ สำราญเวทย์

กองจัดการ

เผ่าทอง ทองเจือ

เยาวพรพรรณ จงประทีป

วารสารธรรมศาสตร์เป็นวารสารทาง
วิชาการของมหาวิทยาลัยธรรม
ศาสตร์ มีวัตถุประสงค์เพื่อเผยแพร่
ศิลปวิทยาการความรู้และความคิด
เห็นใหม่ๆ ในแขนงวิชาที่เปิดสอน
ในมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ส่ง
เสริมให้อาจารย์และผู้ที่ทรงคุณวุฒิได้
เสนอผลงานทางวิชาการ และเพื่อให้
เป็นเอกสารอ่านประกอบการศึกษา
ในระดับอุดมศึกษา

พรรคชนและซัดคิดเห็นในวารสาร
ธรรมศาสตร์ฉบับนี้เป็นของผู้เขียน
แต่ละท่าน มิใช่ความคิดของ
คณะบรรณาธิการ ผู้ประสงค์จะนำ
ข้อความใด ๆ ไปพิมพ์เผยแพร่คือ
ไป ต้องได้รับอนุญาตจากผู้เขียน
ตามกฎหมายว่าด้วยลิขสิทธิ์และแจ้ง
ให้ทางวารสารทราบวิธีปฏิบัติ

วารสารธรรมศาสตร์

ปีที่ 14 • ฉบับที่ 3 • กันยายน 2528

ปรัชญา

- 5 ว่าด้วย พุทธศาสนากับสิทธิมนุษยชน
สุวรรณา วงศ์ไวศยวรรณ
- 17 บทวิพากษ์เรื่องนิพพาน
บุญดั่ง นิตยภัทธานานนท์
- 36 อ่านงาน ฟูโก้
ธเนศ วงศ์ยานนาวา
- 58 เศรษฐศาสตร์และปรัชญาสังคมของไดโนสไตน์
Richard B. McKenzie เขียน
สมบูรณ์ ศุภคิตติ แปล
- 81 อดิชาตนิพนธ์น่าเชื่อถือจริงหรือ?
สุชุต ศิริวสุ

บทความพิเศษ

- 94 ความนึกคิดของราษฎรต่อการเปลี่ยนแปลงทางการเมืองและเศรษฐกิจในทศวรรษ
ที่ 2470
นครินทร์ นามไธรัตน์

บทความทั่วไป

- 134 นโยบายสาธารณะศึกษา : ทางเลือกของประเทศไทย
อโนทัย วัฒนาพร

วารสารธรรมศาสตร์
ทศวรรษ 2530

บรรณาธิการ ธเนศ อักษรณัฐวรรณ วิวาทะว่าด้วย วัฒนธรรมชุมชน ปฏิกิริยา โดยกาญจนา แก้วเทพ ตอบปฏิกิริยา โดย ยุกติ มุกดา วิจิตร

อภินันทนาการ
18 ต.ย. 2542
วารสารธรรมศาสตร์ ปีที่ 22 ฉบับที่ 1 มกราคม-เมษายน 2539

หอสมุด
ประวัติ พนมยงค์

สารบัญ

บทบรรณาธิการ 4

เปรียบเทียบวิธีการหาความรู้ของสำนักปรัชญานิยมแนววิเคราะห์ภาษาและสำนักปรากฏการณ์วิทยา

รศ.ดร.ไชยันต์ เจริญสินโอฬาร 7

Reflections on the Yugoslavian Question: Titoism and the Yugoslavian War

Benoît de Tréglodé 45

บทบาทด้านการเมือง-ความมั่นคงของญี่ปุ่นในยุคหลังสงครามเย็น

รศ. ประเสริฐ จิตต์วัฒน์พงศ์ 59

เจ้าขุนทอง: การแปรนัยยะในวรรณกรรมสมัยใหม่

สาวยรณ น้อยนิมิตร์ 96

จากตู้หนังสือเก่า...Withdrawal Symptoms: Social and Cultural Aspects of the October 6 Coup

By Ben Anderson 108

ปฏิกิริยา... ความคิดเห็นต่อบทความเรื่อง “การเขียน” วัฒนธรรมชุมชน:

บทวิพากษ์กระแสต้านโลกาภิวัตน์/วิถีคน ของ ยุกติ มุกดาวิจิตร

กาญจนา แก้วเทพ 130

ตอบปฏิกิริยา...นิเทศศาสตร์การเมืองของการเขียน บางทัศนะต่อการเขียนวัฒนธรรมชุมชน

ผ่านบทวิจารณ์ของอาจารย์กาญจนา แก้วเทพ

ยุกติ มุกดาวิจิตร 142

งานวิจัย...ความชุก และ ปัจจัยเสี่ยงต่อการติดเชื้อโรคเอดส์ในผู้ป่วยแผนกศัลยกรรม

โรงพยาบาลธรรมศาสตร์เฉลิมพระเกียรติ

นายแพทย์วิวัฒน์ พุทธวรรณไชย 154

บรรณาธิการ

อ.ดร.ธเนศ อักษรณัฐวรรณ

คณะบรรณาธิการ

อ.ดร.จุฬาทรร เอื้อรักสกุล, นส.วารุณี ไอสถารมย์, อ.ดร.เสมอชัย พูลสุวรรณ

อ.เสาวณี เค็งรังสรรค์, อ.สุชีลา คันชัยนันท์, อ.ดร.สมศักดิ์ เจียมธีรสกุล

ผศ.สุพิชา พาณิชย์ปฐม, อ.ดร.สมชาย ชคตระการ, นายสุรสม กฤษณะจุฑา

ออกแบบ: สำนักพิมพ์วิภาษา

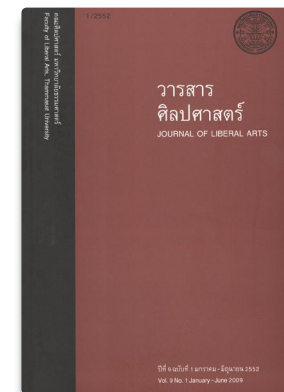
พิมพ์: โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

วารสารศิลปศาสตร์มธ.
ช่วงการสังหารหมู่คน
เสื้อแดง 2553

บทบรรณาธิการ

การเข้าถึงข้อมูลดังกล่าวนี้
ถูกระงับเป็นการชั่วคราว
โดยอาศัยอำนาจตาม
พระราชกำหนดการบริหารราชการ
ในสถานการณ์ฉุกเฉิน พ.ศ. ๒๕๕๘
ตามคำสั่งของศูนย์อำนวยการ
แก้ไขสถานการณ์ฉุกเฉิน

มกราคม-มิถุนายน 2552 | (5)

หลังรัฐประหาร 2549 และหลังรัฐประหาร 2557

- ▶ การรวมศูนย์อำนาจและการควบคุมวารสารวิชาการ โดย TC1 ผ่านเกณฑ์การขอตำแหน่งทางวิชาการ การให้ทุน/ปิดทุน
- ▶ การสร้างมาตรฐานทางวิชาการ ภายใต้บรรทัดฐานทางวิชาการที่อิงกับมาตรฐานการวิจัยสายวิทยาศาสตร์

บทความวิชาการ บทความวิจัย

บทความวิชาการ	บทความวิจัย
<p>ส่วนประกอบตอนต้น/ส่วนนำ</p> <ul style="list-style-type: none"> - ชื่อเรื่อง - ข้อความเกี่ยวกับผู้เขียน - บทคัดย่อหรือสาระสังเขป 	<p>ส่วนประกอบตอนต้น/ส่วนนำ</p> <ul style="list-style-type: none"> - ชื่อเรื่อง - ข้อความเกี่ยวกับผู้เขียน - บทคัดย่อหรือสาระสังเขป (โดยเน้นเฉพาะประเด็นข้อค้นพบที่สำคัญของผลการวิจัย)
<p>ส่วนเนื้อหา</p> <ul style="list-style-type: none"> - ความนำ เป็นการเขียนสาระสำคัญและจุดมุ่งหมายของเรื่องที่จะเขียน ซึ่งจะเป็นการปูพื้นฐานเข้าสู่เนื้อหาของบทความ - เนื้อความ จะเป็นเขียนรายละเอียดของประเด็นตามที่ผู้เขียนได้วางโครงเรื่องไว้ โดยหัวข้ออาจแตกต่างกันในบทความวิชาการแต่ละเรื่อง โดยผู้เขียนจะเขียนทั้งข้อเท็จจริง ข้อมูล ข้อค้นพบต่างๆ และแทรกความคิดเห็นของผู้เขียนตลอดจนทรรศนะในด้านต่างๆ - บทสรุป เป็นการสรุปสาระของรายละเอียดในเนื้อหาหรือเสนอเป็นข้อสังเกต ข้อเสนอแนะต่อเนื้อหา การสรุปจะเน้นประเด็นสำคัญหรือประเด็นหลักทำให้ผู้อ่านเห็นภาพของส่วนเนื้อหาได้ 	<p>ส่วนเนื้อหา</p> <ul style="list-style-type: none"> - ความนำ เป็นการเขียนสาระความเป็นมาของปัญหาการวิจัย - เนื้อความ เป็นการเขียนองค์ประกอบของการวิจัยตามที่ได้ดำเนินการวิจัย ได้แก่ <ol style="list-style-type: none"> 1) วัตถุประสงค์การวิจัย 2) สมมติฐานการวิจัย 3) การทบทวนวรรณกรรม 4) ระเบียบวิธีวิจัย ซึ่งประกอบด้วย ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง เครื่องมือที่ใช้ การเก็บรวบรวมข้อมูล การวิเคราะห์ข้อมูล ผลการวิจัย - บทสรุป การอภิปรายผลและข้อเสนอแนะ โดยจะเขียนสรุปประเด็นหลักของการวิจัย รวมถึงอภิปรายผลการวิจัยตามหลักแนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง และข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้
<p>ส่วนประกอบตอนท้าย</p> <ul style="list-style-type: none"> - บรรณานุกรม/เอกสารอ้างอิง 	<p>ส่วนประกอบตอนท้าย</p> <ul style="list-style-type: none"> - บรรณานุกรม/เอกสารอ้างอิง - กิตติกรรมประกาศ(ถ้ามี)

รูปแบบบทความวิจัย

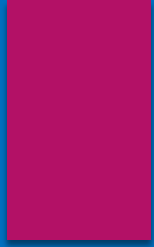
1. บทนำ
2. วัตถุประสงค์ของการวิจัย
3. อุปกรณ์และวิธีดำเนินการวิจัย
4. ผลการวิจัย
5. สรุปและอภิปรายผลการวิจัย
6. ข้อเสนอแนะ
7. เอกสารอ้างอิง

บทความวิชาการ

1. ความนำ
2. เนื้อความ
3. บทสรุป
4. เอกสารอ้างอิง

มาตรฐานที่อิงกับการวิจัยสายวิทยาศาสตร์

- ▶ ให้ความสำคัญกับบทความวิจัยมากกว่าหนังสือ
- ▶ หมดยุคของการเขียนงาน *magnum opus*
- ▶ การกำหนดรูปแบบบทความค่อนข้างตายตัว แข็งทื่อ
- ▶ ให้ความสำคัญกับงานวิจัยเชิงปริมาณมากกว่าเชิงคุณภาพ
- ▶ เน้นงานวิจัยเชิงประยุกต์ เชิงประโยชน์ใช้สอย

ขอบคุณ